

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002214

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-06-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: 11 серпня 2025 року № 53/01-05

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мазур Світлана Олександрівна

2. Svitlana Mazur

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 15-07-2025

Спеціальність за освітою: «Педагогіка та методика середньої освіти. Мова і література (англійська)»

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9604

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, буд. 20, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, буд. 20, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.25.05, 14.07.05, 15, 04.61.13

Тема дисертації:

1. Формування цінності моральної автономії підлітків в умовах громадських організацій
2. Development of the value of adolescents' moral autonomy in the context of public organizations

Реферат:

1. Моральна автономія є фундаментальною характеристикою особистості, що визначає її здатність діяти на основі внутрішніх переконань і нести відповідальність за власні вчинки. Актуальною педагогічною проблемою є створення умов для ціннісного усвідомлення моральної автономії в позашкільному середовищі. Громадські організації виступають ефективним простором для виховання підлітків у дусі самостійності, відповідальності та етичної самосвідомості. Метою дисертаційної роботи є теоретичне обґрунтування, розробка та експериментальна перевірка методики формування цінності моральної автономії підлітків в умовах громадських організацій. У процесі реалізації мети було вирішено такі завдання: визначено сутність і структуру моральної автономії підлітка; досліджено виховний потенціал громадських організацій; розроблено та апробовано педагогічні умови формування цінності моральної автономії; створено діагностичну модель SGE-рейтингування (соціальна, громадянська, екологічна автономія).

Об'єктом дослідження є процес формування моральної автономії підлітків. Предмет дослідження – педагогічні умови та методика формування цінності моральної автономії підлітків у діяльності громадських організацій. Дослідження проводилося на базі загальноосвітніх шкіл та громадських організації таких міст, як Київ, Запоріжжя, Дніпро, Балта. До формувального експерименту було залучено 164 учасники підліткового віку експериментальної групи та 176 учасників контрольної групи. Науковою новизною отриманих результатів є те, що вперше: на основі системного підходу визначено сутність і структуру моральної автономії підлітка; узагальнено цілісний комплекс характеристик моральних дій, що базуються на автономності особистості; розроблено та експериментально перевірено методику формування цінності моральної автономії підлітків в умовах громадських організацій; виявлено виховний потенціал громадських організацій та лідерів позаосвітніх соціальних спільнот щодо формування цінності моральної автономії підлітків; розкрито особливості процесу формування цінності моральної автономії підлітків в умовах громадських організацій; уточнено зміст поняття «цінність моральної автономії підлітка»; подальшого розвитку набули зміст, форми й методи формування цінності моральної автономії підлітків у громадських організаціях; педагогічні теорії творчості. У результаті дисертаційного дослідження встановлено, що ефективне формування цінності моральної автономії в підлітковому віці можливе за умов залучення молоді до активної діяльності у громадських організаціях, що забезпечують середовище морального вибору, самореалізації, рефлексії та взаємодії з соціумом. Результати можуть бути використані у практичній діяльності громадських організацій, при розробленні програм громадянського виховання, в освітньому процесі у сфері середньої та вищої педагогічної освіти, а також у роботі волонтерських та просвітницьких ініціатив демократичного спрямування.

2. Moral autonomy is a fundamental characteristic of the individual that defines their ability to act based on internal convictions and to take responsibility for their own actions. A pressing pedagogical issue today is the creation of conditions for the value-based awareness of moral autonomy in out-of-school environments. Civil society organizations serve as effective spaces for fostering adolescents' independence, responsibility, and ethical self-awareness. The purpose of the dissertation is the theoretical justification, development, and experimental verification of a methodology for forming the value of moral autonomy among adolescents within civil society organizations. In achieving this aim, the following tasks were accomplished: the essence and structure of adolescents' moral autonomy were defined; the educational potential of civil organizations was investigated; pedagogical conditions for the formation of the value of moral autonomy were developed and tested; and an SGE-rating diagnostic model was created (covering social, civic, and environmental autonomy). The object of the research is the process of forming adolescents' moral autonomy. The subject of the study is the pedagogical conditions and methodology for shaping the value of adolescents' moral autonomy within the activities of civil society organizations. The research was conducted on the basis of secondary schools and civic organizations in cities such as Kyiv, Zaporizhzhia, Dnipro, and Balta. The formative experiment involved 164 adolescents in the experimental group and 176 in the control group. The scientific novelty of the results lies in the fact that, for the first time: the essence and structure of adolescents' moral autonomy were defined using a systemic approach; a holistic set of characteristics of moral actions based on personal autonomy was summarized; a methodology for forming the value of adolescents' moral autonomy within civil society organizations was developed and experimentally tested; the educational potential of civil society organizations and leaders of out-of-school social communities in forming adolescents' moral autonomy was identified; the specific features of the process of forming moral autonomy among adolescents in civil organizations were revealed; the concept of "the value of adolescents' moral autonomy" was clarified; the content, forms, and methods of forming the value of adolescents' moral autonomy within civil society organizations were further developed; pedagogical theories of creativity were enriched. As a result of the dissertation research, it was established that the effective formation of the value of moral autonomy in adolescence is possible when young people are involved in active participation in civil society organizations that provide an environment for moral choice, self-realization, reflection, and social interaction. The findings can be used in the practical work of civil organizations, in the development of civic education programs, in educational processes in secondary and higher pedagogical institutions, and in the activities of volunteer and

educational initiatives with a democratic focus.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Мазур С.О. Формування цінності моральної автономії підлітків як науково-педагогічна проблема. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету Серія: Педагогіка. 2(27). 2021. С.161-166.
- Мазур С.О. Формування цінності моральної автономії підлітків в умовах громадських організацій. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету Серія: Педагогіка. 2 (31). 2023. 178-182.
- Мазур С.О. Моральна автономія підлітків у соціальному контексті. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова. Випуск 91. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 160-165.
- Мазур, С.О. (2025). Формування цінності моральної автономії підлітків в умовах громадських організацій: особливості та характеристика експериментального дослідження. Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», Вип. 83. Том. 2. 331-337.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U105311 0120U101660

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Юлія Михайлівна
2. Yuliia M. Shevchenko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8460-6928

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, буд. 20, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Журба Катерина Олександрівна

2. Kateryna Zhurba

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлінського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Окольніча Тетяна Володимирівна

2. Tetiana Okolnycha

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бунчук Оксана Володимирівна
2. Oksana V. Bunchuk

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, буд. 20, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терещенко Світлана Веніамінівна
2. Svitlana Tereschenko

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, буд. 20, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ляпунова Валентина Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ляпунова Валентина Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Григор'єва Яна Вікторівна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна